

Länsstyrelsen
Västmanlands län

MILJÖENHETEN

Plan för tillsynsvägledning i Västmanlands län

2012-2014

LÄNSSTYRELSENS RAPPORTSERIE

Rapport 2011:14

Titel: Plan för tillsynsvägledning i Västmanlands län 2012-2014
Miljöenheten
Länsstyrelsen i Västmanlands län
503-554-11

Förord

I Västmanlands län tog Länsstyrelsen och miljöförvaltningarna på kommunerna fram den första tillsynsvägledningsplanen enligt miljöbalken 2007. Planen gällde 2007-2010. Sedan dessa har planen reviderats och förlängts årligen. I samband med revideringar har nationella tillsynsvägledningsplaner vägts in.

I miljötillsynsförordning (SFS 2011:13) som gäller från den 1 mars 2011 har Regeringen slagit fast att Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Statens Jordbruksverk, Socialstyrelserna och länsstyrelserna ska ha planer för tillsynsvägledning. Planerna ska omfatta en period om tre år och ses över vid behov men minst en gång per år. Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning.

Plan för tillsynsvägledningen i Västmanlands län 2012-2014 (Tillsynsvägledningsplanen) omfattar de kapitel i miljöbalken där Miljöenheten inom Länsstyrelsen har huvudansvar för vägledningen. I och med revideringen 2011 ändras strukturen. Syftet med den nya strukturen är att planen tydligt ska ange det behov och de planer som finns för tillsynsvägledningen under de tre följande åren. Detaljeringsnivån är lägre för de senare åren.

Tillsynsvägledningsplanen består av två delar; Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder samt Plan för tillsynsvägledningen 2012-2014. Länsstyrelsens behovsutredning 2012-2014 för tillsynsvägledning finns som bilaga till planen.

Tillsynsvägledningen grundar sig på en nära samverkan mellan miljöförvaltningarna och Länsstyrelsen.

Västerås den 28 oktober 2011

Anna-Lena Olsson
Bitr chef miljöenheten

Charlotte Arketeg
Samordnare

Innehåll

1	Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder	5
1.1	Generellt om tillsynsvägledningsplaner	5
1.2	Tillsynsvägledningsplanen i Västmanlands län	5
1.2.1	Syftet med planen	5
1.2.2	Arbetsätt och omfattning	5
1.3	Styrande dokument	6
1.4	Syfte med tillsynsvägledningen	6
1.5	Prioriteringsgrunder	7
1.6	Beskrivning av tillsynsvägledningsaktiviteter	8
1.6.1	Nationella tillsynsprojekt	8
1.6.2	Länsprojekt	8
1.6.3	Samverkansgrupper	8
1.6.4	Handläggarräffar och utbildningar	8
1.6.5	Övrig tillsynsvägledning	9
1.6.6	Övrig samverkan	9
2	Plan för tillsynsvägledningen 2012 - 2014	10
2.1	Översikt över planerad tillsynsvägledning	10
2.2	Tillsynsprojekt	11
2.2.1	Översikt pågående och planerade projekt	11
2.2.2	Nationella tillsynsprojekt	11
2.2.3	Länsprojekt	11
2.3	Samverkansgrupper	12
2.4	Handläggarräffar och utbildningar	12
2.5	Övrig tillsynsvägledning	12
	Bilaga	13
	Behovsutredning 2012-2014 för tillsynsvägledning	13

1 Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder

1.1 Generellt om tillsynsvägledningsplaner

Länsstyrelsen ska enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en plan för tillsynsvägledning. Planen ska omfatta en period om tre år och ses över vid behov men minst en gång varje år.

Enligt miljötillsynsförordningen ska tillsynsvägledning omfatta:

- uppföljning och utvärdering av operativ tillsyn
- samordning av operativ tillsyn
- stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna

Vidare regleras i samma förordning att Länsstyrelsen ska:

- ge tillsynsvägledning i fråga om tillämpning av miljöbalken, föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken och EU-förordningar
- ge kommunerna stöd för att utveckla tillsynen
- aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning

Tillsyns- och föreskriftsrådet anser att en god tillsynsvägledning ska vara planerad, koordinerad, tydlig, kommunikativ och tillgänglig.

1.2 Tillsynsvägledningsplanen i Västmanlands län

1.2.1 Syftet med planen

Tillsynsvägledningsplanen ska vara ett stöd för Länsstyrelsen att bedriva en planerad och behovsanpassad tillsynsvägledning där det tydligt framgår för miljöförvaltningarna vilken tillsynsvägledning som ska prioriteras under kommande tre år och på vilket sätt det ska ske.

1.2.2 Arbetssätt och omfattning

Tillsynsvägledningsplanen revideras årligen i samverkan med miljöförvaltningarna i länet. Det sker genom arbete i en samverkansgrupp där sex av de åtta miljöförvaltningarna i länet deltar. En avstämning av planen görs med länets miljöchefer.

Planen består av två delar:

- Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder
- Plan för tillsynsvägledningen 2012-2014

Strategi och prioriteringsgrunder utgör den strategiska delen av Tillsynsvägledningsplanen. Av den framgår bland annat syftet med tillsynsvägledningen, prioriteringsgrunder utifrån behovet och en beskrivning av tillsynsvägledningsaktiviteterna.

De delar av tillsynsvägledningen som kan planeras på tre års sikt är framför allt vilka tillsynsprojekt som ska drivas i länet och vilka nationella tillsynsprojekt som miljöförvaltningarna och Länsstyrelsen planerar att medverka i. Dessutom framgår det vilka samverkansgrupper som ska drivas och vilken övrig

tillsynsvägledning som ska genomföras. En bruttolista över behovet av handläggarträffar och utbildningar finns i behovsutredningen, bilaga. Handläggarträffar och utbildningar planeras årsvis i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Tillsynsvägledningsplanen omfattar tillsynsvägledning inom de områden i miljöbalken som miljöenheten inom Länsstyrelsen har vägledningsansvar för. I huvudsak följande områden:

- miljöfarlig verksamhet (9 kap.)
- föroreningsskadade områden (10 kap.)
- kemikalier (14 kap.)
- avfall (15 kap.)

En behovsutredning för tillsynsvägledning görs årligen i samband med revideringen av Tillsynsvägledningsplanen. Behovsutredningen omfattar tre år.

Tillsynsvägledningsplanen innehåller miljötillsynsförordningens moment för tillsynsvägledning; samordning, råd- och stöd samt uppföljning/utvärdering. Den del som behöver utvecklas är utvärdering.

Länsstyrelsen har strävat efter att uppfylla Tillsyns- och föreskriftsrådets kriterier för god tillsynsvägledning.

1.3 Styrande dokument

Följande dokument ligger till grund för Länsstyrelsens planering av tillsynsvägledningen:

- Miljöbalken och Sveriges 16 miljökvalitetsmål
- Regleringsbrevet för länsstyrelserna
- Gällande tillsynsvägledningsplaner från Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen och Jordbruksverket
- Åtgärdsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt 2009-2015
- Miljöförvaltningarnas behov av tillsynsvägledning som i huvudsak kartläggs i samband med revideringen av Tillsynsvägledningsplanen
- Länets regionala program för arbetet med föroreningsskador
- Naturvårdsverkets beslut om bidrag till arbetet med tillsyn och tillsynsvägledning inom arbetet med föroreningsskador
- Naturvårdsverkets PM om mål för det bidragsfinansierade tillsynsarbetet gällande föroreningsskador daterad den 7 juli 2010

1.4 Syfte med tillsynsvägledningen

Det övergripande syftet med tillsynsvägledningen är att skapa förutsättningar för en likvärdig och effektiv tillsyn som bidrar till att säkerställa miljöbalkens syfte.

Tillsynsvägledningen ska:

- Inriktas på de områden där störst miljönytta kan erhållas

- Skapa forum för samverkan och nätverk
- Skapa förutsättningar för likartade bedömningar i länet och höja kvaliteten på tillsynen
- Effektivisera tillsynen även efter att tillsynsvägledningsaktiviteten är avslutad
- Ge inspiration
- Höja kompetensen hos både miljöförvaltningarna och Länsstyrelsen

Utöver den tillsynsvägledning som Länsstyrelsen kan ge miljöförvaltningarna är det viktigt att miljöförvaltningarna samverkar med varandra även på andra sätt. Det är extra angeläget inom områden där Länsstyrelsen inte bedriver egen tillsyn och då oftast saknar kompetens eller erfarenhet. En prioritering mellan olika insatser måste alltid göras, se prioriteringsgrunder nedan.

1.5 Prioriteringsgrunder

Prioriteringen av vilken tillsynsvägledning som ska genomföras görs dels i samband med revideringen av Tillsynsvägledningsplanen, dels i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Den avgörande begränsningen för vilken tillsynsvägledning som kan ges är tillgängliga resurser. Så länge Naturvårdsverket tilldelar särskilda medel för tillsynsvägledning inom arbetet med föroreningskador kan exempelvis detta arbetsområde prioriteras.

Prioriteringen mellan vilka aktiviteter som genomförs sker sedan med utgångspunkt från miljöförvaltningarnas förslag till tillsynsvägledningsaktiviteter, nationella planer för tillsynsvägledningen och det behov Länsstyrelsen i övrigt har identifierat. En av utgångspunkterna är hur respektive aktivitet bidrar till miljönyttan och miljömåls efterlevnaden. Som underlag för detta ligger bland annat en ”Problemområdeskartläggning” som genomfördes 2007 och som avses att uppdateras en gång vart femte år.

Tillsynsvägledningsaktiviteterna ska vidare vara av blandad karaktär för att nå så många handläggare som möjligt. Tillsynsprojekt blandas med handläggarräffor, utbildningar och samverkansträffor. När miljöförvaltningarna har värderat de olika aktiviteterna inom tillsynsvägledningen har nationella tillsynsprojekt och samverkansgrupper värderats högre än andra aktiviteter. I övrigt är det stora skillnader i hur miljöförvaltningarna värderar de olika aktiviteterna. Några miljöförvaltningar har inte värderat aktiviteterna utan hänvisar till att det är behovet av vägledning som styr och inte formerna.

Länsstyrelsens intention är att tillsynsvägledningen ska ha en sådan omfattning att de större miljöförvaltningarnas behov tillgodoses samtidigt som omfattningen av aktiviteter inte får bli för stor för en mindre miljöförvaltning.

Länsstyrelsen bedömer att det är viktigt att fortsätta med samverkansgrupper inom de områden där det behövs en kontinuerlig samverkan och att nationella tillsynsprojekt även fortsättningsvis ska vägas in i Tillsynsvägledningsplanen. I övrigt ska det vara en mix mellan olika aktiviteter, anpassat till vägledningsbehovet.

1.6 Beskrivning av tillsynsvägledningsaktiviteter

1.6.1 Nationella tillsynsprojekt

Många av de centrala verken driver nationella tillsynsprojekt. Projekten bidrar till gemensamma bedömningskriterier nationellt. Projekten är resurseffektiva för Länsstyrelsen som ofta har en roll att förankra projekten regionalt genom att ta upp dem vid handläggarträffar och i samverkansgrupper.

Vilka nationella tillsynsprojekt som planeras framgår av de centrala verkens tillsynsvägledningsplaner och vägs in i Tillsynsvägledningsplanen.

1.6.2 Länsprojekt

Länsprojekt, regionala tillsynsprojekt, planeras och genomförs gemensamt av miljöförvaltningarna och Länsstyrelsen. Projekten bidrar till kunskapsutbyte och effektivare tillsynsarbete.

För varje länsprojekt tillsätts en projektgrupp som ansvarar för att framtagandet av projektplan, projektmaterial (t ex checklistor) och utvärdering.

Länsstyrelsen deltar normalt i projektgruppen och är ofta projektledare.

1.6.3 Samverkansgrupper

En samverkansgrupp har till syfte att långsiktigt samordna, utveckla och förbättra tillsynen inom ett visst område. Samverkansgrupper drivs inom områden där det finns behov av kontinuerlig vägledning. Grupperna bygger på alla deltagares delaktighet. Inom vissa områden kan samverkansgruppen bestå av alla inom området berörda handläggare och inom vissa områden ingår representanter för miljöförvaltningarna och Länsstyrelsen.

En samverkansgrupp kan även planera handläggarträffar och utbildningar.

1.6.4 Handläggarträffar och utbildningar

Handläggarträffar genomförs inom olika branscher och ämnesområden där det finns ett fördjupat behov inom ett begränsat område vid ett enstaka tillfälle. För handläggarträffar utgörs normalt ca 50 procent av tiden av föreläsningar och resterande del kan bestå av diskussioner, grupparbeten med mera.

Handläggarträffar planeras årsvis i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Utbildningar planeras inom områden där det finns ett behov av ytterligare kunskap. Under utbildningsdagar utgörs vanligtvis 100 procent av tiden av föreläsningar. Utbildningar planeras årsvis i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Workshop är en utbildningsform där föreläsningar har ett större inslag av diskussion och grupparbete. En workshop anordnas ofta i flera steg.

1.6.5 Övrig tillsynsvägledning

Uppföljning av kommunernas operativa tillsyn

Miljöenheten har som målsättning att följa upp två till tre kommuner per år och uppföljningen anpassas för respektive kommun. Antalet uppföljningar planeras i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Råd och stöd

En stor del av den tillsynsvägledning som Länsstyrelsen ger sker via telefon och e-post. Stöd ges också i form av diskussionsmöten med handläggarna inom arbetet med föroreningsskador på respektive kommun, se k kommundialog.

Som stöd för tillsynsvägledningen och den samverkan som sker finns en förteckning över miljö- och hälsoskyddshandläggarna i länet, polis, åklagare och smittskyddsläkare. Dessutom finns det tre e-postnätverk, inom områdena hälsoskydd, miljöskydd och ett för miljöchefer.

1.6.6 Övrig samverkan

Länsstyrelsen deltar vid de länsträffar för miljö- och hälsoskyddsfrågor som miljöförvaltningarna anordnar. Länsstyrelsen deltar även vid länets miljöchefsträffar.

Länsstyrelsen samverkar i så stor utsträckning som möjligt med Länsstyrelserna i Dalarnas och Uppsala län. Hittills har det främst handlat om informationsutbyte och samverkan kring vissa utbildningar och handläggartäffar.

Samverkan i arbetet med föroreningsskador sker med handläggarna vid Länsstyrelserna i Mälardalsregionen (Örebro, Södermanland, Uppsala, Stockholm, Gotland och Västmanland) och ibland även Dalarna.

Tillsyns- och föreskriftsrådet håller i nätverksträffar två gånger per år. Vid träffarna deltar länsstyrelserna och de centrala verk som har tillsynsvägledningsansvar enligt miljöbalken. Länsstyrelsen deltar vid träffarna och nätverket är ett viktigt forum för att tillsynsvägledande myndigheter ska kunna verka för samordning och samverkan.

2 Plan för tillsynsvägledningen 2012 - 2014

2.1 Översikt över planerad tillsynsvägledning

2012	2013	2014
TILLSYNSPROJEKT		
Piercing och tatuering (Socialstyrelsen) och andra verksamheter med risk för blodsmitta (läns)		
Uppströmskampanjen - gränsöverskridande avfallstransporter (Naturvårdsverket)		
Effektiv näring - tillsyn inom växtnäringsområdet (Jordbruksverket)		
REACH-tillsyn (Kemikalieinspektionen)		
Nedlagda deponier (läns)		
Miljöfarlig verksamhet (läns)	Miljöfarlig verksamhet (läns)	
SAMVERKANSGRUPPER		
Föreningsskadade områden*	Föreningsskadade områden*	Föreningsskadade områden*
Miljöbrottsamverkan	Miljöbrottsamverkan	Miljöbrottsamverkan
Enskilda avlopp*	Enskilda avlopp*	Enskilda avlopp*
Hälsoskydd	Hälsoskydd	Hälsoskydd
Miljöskydd vid jordbruk*	Miljöskydd vid jordbruk*	Miljöskydd vid jordbruk*
Tillsynsvägledningsplan	Tillsynsvägledningsplan	Tillsynsvägledningsplan
HANDLÄGGARTRÄFFAR OCH UTBILDNINGAR (planeras årsvis)		
Miljöbrottsamverkan	Miljöbrottsamverkan	Miljöbrottsamverkan
Miljöfarlig verksamhet (inriktning ej klar)		
Fo-utbildning Mälarlän (om extern finansiering)	Fo-utbildning Mälarlän (om extern finansiering)	Fo-utbildning Mälarlän (om extern finansiering)
Utbildning och workshop inom Fo		Workshop inom Fo (om extern finansiering)
ÖVRIGT		
Uppföljning av kommunernas operativa tillsyn	Uppföljning av kommunernas operativa tillsyn	Uppföljning av kommunernas operativa tillsyn
Råd och stöd, telefon och e-post, kommundialog FO	Råd och stöd, telefon och e-post, kommundialog FO	Råd och stöd, telefon och e-post, kommundialog FO
Hemsida, kalender för tillsynsvägledning	Hemsida, kalender för tillsynsvägledning	Hemsida, kalender för tillsynsvägledning
E-postgrupper	E-postgrupper	E-postgrupper
Förteckning över miljö- och hälsoskyddshandläggare	Förteckning över miljö- och hälsoskyddshandläggare	Förteckning över miljö- och hälsoskyddshandläggare

*vattenfrågorna har stor betydelse för aktiviteten

2.2 Tillsynsprojekt

2.2.1 Översikt pågående och planerade projekt

Tillsynsprojekt	2012				2013				2014			
	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4
Piercing och tatuering (Socialstyrelsen) samt andra verksamheter med risk för blodsmitta (läns)												
Uppströmskampanjen - gränsöverskridande avfallstransporter (Naturvårdsverket)												
Effektiv näring - tillsyn inom växtnäringsområdet (Jordbruksverket)												
Reach-tillsyn (Kemikalieinspektionen)												
Nedlagda deponier (läns)												
Miljöfarlig verksamhet (läns)												
	Projektplanering/framtagande av material/utbildning											
	Genomförande av projekt											
	Rapportskrivning/sammanställning på länsnivå											
	Osäker tidplan											

2.2.2 Nationella tillsynsprojekt

Flera miljöförvaltningar i länet kommer preliminärt att delta i planerade nationella tillsynsprojekt. Projekten vägs in i Tillsynsvägledningsplanen vilket framförallt innebär att Länsstyrelsen planerar att avsätta resurser för att stötta projekten regionalt i den mån detta behövs (ej Kemikalieinspektionens projekt för närvarande).

- Piercing och tatuering (Socialstyrelsen) och andra verksamheter med risk för blodsmitta (läns) – fem miljöförvaltningar planerar att delta i projektet
- Uppströmskampanjen - gränsöverskridande avfallstransporter (Naturvårdsverket) – fem miljöförvaltningar planerar att delta i projektet
- Effektiv näring (Jordbruksverket) – åtta miljöförvaltningar planerar att delta i projektet
- REACH-tillsyn (Kemikalieinspektionen) – sju miljöförvaltningar planerar att delta i projektet

2.2.3 Länsprojekt

Under 2012 kommer det att drivas fyra nationella tillsynsprojekt varför det inte finns behov av något länsprojekt förrän 2013. Eventuellt kommer nedlagda deponier att pågå under 2012, men det är i dagsläget osäkert. Dessutom kommer det nationella tillsynsprojektet piercing och tatuering att utökas med andra verksamheter där det finns risk för blodsmitta. Samverkansgruppen har prioriterat bland de projektförslag som framkom vid Länsstyrelsens förfrågan om tillsynsvägledning våren 2011 och bedömt att ett länsprojekt 2013 kan ha någon av följande inriktningar:

- ytbehandling
- tillsyn vid bilskrotningsanläggningar, eller
- egenkontroll med fördjupning inom riskhantering, vilket är en fortsättning på ett tidigare genomfört projekt.

Länsstyrelsen kommer i samband med verksamhetsplaneringen för 2012 att ta ställning till vilken inriktning ett länsprojekt som kan drivas 2013 kommer att få. Planeringen av projektet bör påbörjas under hösten 2012.

2.3 Samverkansgrupper

Samverkansgrupper träffas behovsanpassat och planeringen sker gemensamt i grupperna. Följande samverkansgrupper är för närvarande aktiva:

- Föreningsskador: Två till fyra träffar per år
- Enskilda avlopp: Två träffar per år
- Miljöskydd vid jordbruk: Två träffar per år
- Hälsoskydd: Två träffar per år
- Tillsynsvägledningsplan: Två träffar per år.
- Miljöbrott: Två träffar per år. Polis, miljöåklagare, tre miljöförvaltningar och Skogsstyrelsen deltar.

2.4 Handläggart träffar och utbildningar

Handläggart träffar och utbildningar planeras årligen och i huvudsak i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering. Vissa aktiviteter har dock redan planerats:

- En workshop och utbildningsserie om åtgärder av föreningsskador kommer att arrangeras. Utbildningen kommer sannolikt att omfatta ett utbildningstillfälle samt en eller två workshop med praktikfall.
- En handläggart träff inom miljöfarlig verksamhet. Inriktning planeras i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
- En handläggart träff inom miljöbrottssamverkan arrangeras årligen av samverkansgruppen.

Övriga handläggart träffar och utbildningar kommer att framgå av dokumentet "Beskrivning av planerad tillsynsvägledning 2012" som Länsstyrelsen beslutar om under januari 2012.

2.5 Övrig tillsynsvägledning

Uppföljningen av kommunernas tillsyn planeras årligen i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Råd och stöd lämnas efter behov framförallt via telefon och e-post. Stöd ges också i form av diskussionsmöten med handläggarna inom arbetet med föreningsskador på respektive kommun, s k kommundialog. Dessa möten sker på respektive kommuns initiativ och en bedömning är att fyra av åtta förvaltningar besöks årligen.

Länsstyrelsen avser att delta vid de länsträffar och miljöchefsträffar som anordnas av miljöförvaltningarna.

Som stöd för tillsynsvägledningen och den samverkan som sker finns en förteckning över miljö- och hälsoskyddshandläggarna i länet, polis, åklagare och smittskyddsläkare. Dessutom finns det tre e-postnätverk, inom områdena hälsoskydd, miljöskydd och ett för miljöchefer. Adresserna till dessa nätverk är:
halsoskydd-vastmanland@lansstyrelsen.se
miljoskydd-vastmanland@lansstyrelsen.se
miljochefer-vastmanland@lansstyrelsen.se

Det material som kommer fram inom tillsynsvägledningsaktiviteterna läggs ut på Länsstyrelsens hemsida.

<http://www.lansstyrelsen.se/vastmanland/Sv/miljo-och-klimat/verksamheter-med-miljopaverkan/tillsynsvagledning/Pages/index.aspx>

Planeringen av olika aktiviteter redovisas i en kalender för tillsynsvägledning som finns på Länsstyrelsens hemsida:

<http://www.lansstyrelsen.se/VASTMANLAND/SV/MILJO-OCH-KLIMAT/VERKSAMHETER-MED-MILJOPAVERKAN/Pages/default.aspx>

Bilaga

Behovsutredning 2012-2014 för tillsynsvägledning

MILJÖENHETEN

Behovsutredning 2012-2014 för tillsynsvägledning

Behovsutredningen omfattar verksamhetskod 503

Sammanfattning av resursbehov

För miljöenhetens tillsynsvägledning enligt miljöbalken 2012 är resursbehovet 394 dagar, vilket motsvarar 2,2 årsarbetskrafter.

Allmänt om utredning av behovet

Enligt 1 kap. 6 § miljötillsynsförordningen (2011:13) ska tillsynsmyndigheten utföra en utredning om tillsynsbehovet enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse tre år och ska ses över årligen. Länsstyrelsens miljöenhet gör dock behovsutredningar för all verksamhet, varför även arbetsområdet tillsynsvägledning omfattas. Behovsutredningen för tillsynsvägledning ingår som en del i Plan för tillsynsvägledning i Västmanlands län 2012-2014 (Tillsynsvägledningsplan).

Behovet av resurser för tillsynsvägledning enligt miljöbalken bedöms bland annat med utgångspunkt från den problemområdesbeskrivning som ligger till grund för Tillsynsvägledningsplanen samt genom en årlig förfrågan till miljöförvaltningarna i länet om deras behov av tillsynsvägledning. Dessutom vägs det behov av tillsynsvägledning som har identifierats nationellt och som framgår av de centrala verkens tillsynsvägledningsplaner in i behovsutredningen.

Resursbehovet beräknas utifrån antaget antal dagar för att förbereda, delta i och vid behov utvärdera en tillsynsvägledningsaktivitet. Aktiviteterna beskrivs närmare nedan under rubrikerna Förslag till tillsynsvägledning 2012-2014 och Resursbehov.

Finansiering

Länsstyrelsens tillsynsvägledning finansieras huvudsakligen genom förvaltningsanslaget. Tillsynsvägledningen inom området föroreningsskadade områden finansieras delvis av särskilda medel som förmedlas från Naturvårdsverket efter särskild ansökan. De medel som tilldelas kan täcka personalkostnader eller vara bundna till särskilda projekt.

Lagstiftning

Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans

rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Av miljötillsynsförordningen framgår ett antal krav på länsstyrelsens tillsynsvägledning enligt miljöbalken:

- Enligt 3 kap. 1 § ska länsstyrelsen inom sitt vägledningsområde ge tillsynsvägledning i fråga om tillämpning av miljöbalken, föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken och EU-förordningar. Tillsynsvägladande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning.
- Enligt 3 kap. 16 § ska länsstyrelsen ge tillsynsvägledning i länet. I länsstyrelsernas tillsynsvägledning ingår att ge kommunerna stöd för att utveckla tillsynen.

Länsstyrelsens regleringsbrev

Länsstyrelsens arbete regleras årligen av regeringen i ett regleringsbrev. Regeringen har i regleringsbrevet för 2011 angett följande uppdrag och återrapporteringskrav inom området tillsynsvägledning.

Uppdrag 51

I uppdrag 51 anges att:

Länsstyrelsernas miljötillsynsarbete ska bidra till att miljökvalitetsmålen nås och att uppkomsten av miljöskador motverkas. Arbetet med tillsynsvägledning ska bland annat ske genom regional miljösamverkan.

Återrapporteringskrav

Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

- *Tillsynsområden inom vilka tillsynsvägledningen kan utvecklas, samt*
- *årsberättelsen från Miljösamverkan Sverige och respektive regional Miljösamverkan i de län där sådana projekt finns.*

Uppdrag 52

I uppdrag 52 anges att:

Länsstyrelserna ska efter samråd med kommunerna bidra till genomförandet av Naturvårdsverkets vägledningsplan.

Återrapporteringskrav

Länsstyrelserna ska redovisa hur länsstyrelsernas arbete har bedrivits.

Uppdrag 53

I uppdrag 53 anges att:

Uppfyllelse av kraven i det så kallade IPPC-direktivet (2008/1/EG, f.d. 1996/61/EG). "I de fall den operativa tillsynen för en sådan verksamhet är

överlåten till en kommun ska länsstyrelserna ge den tillsynsvägledning som kommunen behöver för att göra det som krävs för att villkoren anpassas eller tillståndet omprövas.”

Uppdrag 63

I uppdrag 63 anges att:

Uppfyllelse av skyldigheterna i rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse. ”I de fall den operativa tillsynen för sådan verksamhet är överlåten till en kommun ska länsstyrelserna ge den tillsynsvägledning som kommunen behöver för att göra det som krävs för att villkoren anpassas eller tillståndet omprövas.”

Uppdrag 64

I uppdrag 54 anges att:

Länsstyrelserna i Skåne, Blekinge, Östergötlands, Kalmar, Gotlands, Kronobergs, Hallands, Västra Götalands, Värmlands, Jönköpings, Örebro, Dalarnas, Västmanlands, Stockholms, Uppsala och Södermanlands län ska, genom att vidareutveckla sitt arbete med samordning och stödjande insatser, förbättra förutsättningarna för kommuner och fastighetsägare att minska utsläppen från enskilda avlopp.

Åtterrporteringskrav

Dessa länsstyrelser ska till Naturvårdsverket, i enlighet med verkets anvisningar, redovisa insatser beträffande tillsyn och vägledning avseende enskilda avlopp samt tillsyn enligt 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Miljöenhetens kommentar till uppdragen i regleringsbrevet

Regleringsbrevet för 2012 förväntas inte innehålla några större förändringar jämfört med 2011. Eventuella förändringar i 2012 års regleringsbrev kommer att hanteras i samband med verksamhetsplaneringen.

Målanalys

Nationella miljökvalitetsmål

Riksdagen antog den 22 juni 2010 regeringens proposition 2009/10:155, Svenska Miljömål, ett effektivare miljöarbete. Den övergripande strukturen för det fortsatta miljömålsarbetet är numera:

- generationsmål som anger inriktningen för den samhällsomställning som behöver ske inom en generation för att nå miljökvalitetsmålen,
- miljökvalitetsmål som anger det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till, samt
- etappmål som anger steg på vägen till miljökvalitetsmålen och generationsmålet.

I propositionen framgår att Länsstyrelsens ansvar bör utökas och tydliggöras i arbetet med att verka för att miljömålen nås. Uppföljningen utvidgas också till att omfatta samverkan kring åtgärder samt ansvar för att föra in miljömålsarbetet i det regionala tillväxtarbetet.

Det är ännu inte klart på vilket sätt detta konkret påverkar arbetet.

Den första fleråriga tillsynsvägledningsplanen i Västmanlands län togs fram av Länsstyrelsen och miljöförvaltningarna i samverkan 2007. Som underlag till den gjordes en bruttolista över problemområden som identifierats i de TiM-utredningar som hade tagits fram i länet. TiM är en modell för att ta fram en tillsynsplan enligt miljö kvalitetsmålen. Modellen har tagits fram av Naturvårdsverket och i Västmanland har ett antal miljöförvaltningar och Länsstyrelsen arbetat enligt modellen.

Inom följande miljö kvalitetsmål identifierades problemområden: Ingen övergödning, Skyddande ozonskikt, Säker strålmiljö, Ett rikt odlingslandskap, God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Giftfri miljö, Begränsad klimatpåverkan, Grundvatten av god kvalitet, Myllrande våtmarker, Bara naturlig försurning.

Med utgångspunkt från bruttolistan prioriteras ett antal problemområden utifrån en poängsättning. De problemområden som fick högst poäng ansågs spegla vilka problemområden som skulle prioriteras i tillsynsvägledningen.

Omvärldsanalys

Miljö tillsynsförordning (SFS 2011:13)

En ny miljö tillsynsförordning (SFS 2011:13) gäller från och med den 1 mars 2011 och ersätter förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Enligt förordningen ska Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Statens jordbruksverk, Socialstyrelserna och länsstyrelserna ha planer för tillsynsvägledning. Planerna ska omfatta en period om tre år och ses över minst en gång per år.

- Naturvårdsverket har en plan för tillsynsvägledningen 2011
- Kemikalieinspektionen har en plan för tillsynsvägledning 2011-2013
- Statens jordbruksverk har en plan för tillsynsvägledning 2009-2012
- Socialstyrelsen har en plan för tillsynsvägledning 2009-2012

Att de centrala verken ännu inte har uppdaterat sina tillsynsvägledningsplaner för perioden 2012-2014 innebär att det blir svårt att aktivt verka för samordning och samverkan i fråga om planering av tillsynsvägledningen för tre år framåt. Planerna kommer att vägas in vid kommande revideringar av Tillsynsvägledningsplanen.

Avfallsförordning (SFS 2011:927)

Europaparlamentet och rådet beslutade under hösten 2008 om ett nytt avfallsdirektiv (2008/98/EG). Direktivet ersätter tre gamla direktiv; ramdirektivet (2006/12/EG) om avfall, direktiv (91/689/EEG) om farligt avfall och direktiv (75/439) om spillolja. Till följd det nya avfallsdirektivet har 15 kap. MB kap ändrats den 10 juli 2011 och den 9 augusti 2011 trädde en ny avfallsförordning i kraft. De nya avfallsbestämmelserna innehåller både övergripande förändringar och förändringar på detaljnivå.

De övergripande förändringarna handlar bland annat om ändrade definitioner (t.ex. för begreppet återvinning), att det förs in nya begrepp (t.ex. biprodukt) och att flera avfall undantas från bestämmelserna i avfallsförordningen (t.ex. naturligt material från jord- eller skogsbruk som används inom jord- eller skogsbruk eller för energiproduktion och där användningen inte skadar eller innebär någon olägenhet för människors hälsa eller för miljön). I det nya avfallsdirektivet finns dessutom begreppet "end of waste" och det anges villkor som ska vara uppfyllda för att avfall ska upphöra att vara ett avfall. Kommissionen arbetar tillsammans med medlemsländerna med att ta fram kriterier för när olika avfallsslag ska anses upphöra att vara avfall. För järn/stål- och aluminiumskrot har en EU-förordning med kriterier redan beslutats och ska tillämpas från och med den 9 oktober 2011. Naturvårdsverket skriver på sin hemsida "att avklassificera avfall är ett nytt och oprövat förfarande. Vi räknar därför med att det kommer att uppstå många frågor när kriterierna ska tillämpas i praktiken". Länsstyrelsen har inte fullt ut satt sig in i vad alla förändringar innebär och vilka konsekvenser förändringarna kommer att få för tillsynsvägledningen kommande år.

Energimyndighetens tillsynsvägledningsansvar

I och med miljötillsynsförordningen har Energimyndigheten fått ett ansvar för tillsynsvägledning i frågor som rör verksamhetsutövares egenkontroll när det gäller hushållning med energi och användning av förnyelsebara energikällor. Energimyndigheten har uttalat att myndigheten kommer att arbeta för att klargöra rättspraxis inom området, kommer att ta fram informationsmaterial till miljöförvaltningar och verksamhetsutövare samt att det kan bli tal om utbildningar och nationella projekt på sikt.

Nationell vägledning om tillsyn för energieffektivisering kan komma inom de närmaste åren varför Länsstyrelsen för närvarande inte avser att prioritera länsspecifika insatser inom området.

Havs- och vattenmyndigheten

Ett antal vägledningsområden som Naturvårdsverket hittills har ansvarat för tog Havs- och vattenmyndigheten över från och med den 1 juli 2011, exempelvis vägledning om enskilda avlopp, miljökvalitetsnormer och vattenskyddsområden. Sannolikt kommer detta att innebära minskad central tillsynsvägledning under en övergångsperiod.

Industriemissionsdirektivet (IED)

Direktivet är en sammanslagning av sju direktiv. Det nya direktivet, 2010/75/EU, industriemissionsdirektivet (IED), trädde i kraft den 6 januari 2011. Det ska vara infört i svensk lagstiftning den 7 januari 2013 och då börja tillämpas för nya anläggningar. Ett år senare ska det också tillämpas för befintliga anläggningar. IED innebär skärpningar bland annat för tillämpningen av bästa tillgängliga teknik (BAT) och i minimikraven på utsläpp för stora förbränningsanläggningar.

I industriemissionsdirektivet har de generella minimikraven på stora förbränningsanläggningar (> 50 MW) skärpts. Befintliga anläggningar (de som ansökt eller meddelats tillstånd före den 7 januari 2013 och som tagit anläggningen i drift senast den 7 januari 2014) ska klara de skärpta kraven från och med den 1 januari 2016. Naturvårdsverkets föreskrifter om stora förbränningsanläggningar samt Naturvårdsverkets föreskrifter om avfallsförbränning kommer att ersättas av en eller flera nya föreskrifter där de strängare kraven införs. De nya föreskrifterna är väntade att beslutas under år 2012.

Nya direktiv som implementeras orsakar erfarenhetsmässigt behov av handläggarträffar och utbildningar i samband med lagstiftningsförändringarna.

Ny föreskrift för avloppsreningsverk

Naturvårdsverket arbetar med att ta fram en ny föreskrift för avloppsreningsverk som ska ersätta nuvarande motsvarande föreskrifter. Föreskrifterna behöver uppdateras i förhållande till andra regler som gäller för avloppsreningsverk, bland annat för analysmetoder och miljörapportering. Föreskrifterna behöver även omarbetas efter vägledande rättsfall avseende begränsningsvärden. Det är i nuläget osäkert om vad föreskriften kan komma att innebära för tillsynsvägledningen.

Koncentration av landets miljöprövningsdelegationer

Om beredningen av prövningsärenden flyttas till Länsstyrelsen i Stockholms län kommer resursbehovet att påverkas genom att arbetsuppgifter försvinner. Detta kan leda till försämrad kompetens inom enheten, vilket påverkar möjligheterna att ge en bred och kvalitativ tillsynsvägledning.

Miljösamverkan Sverige

Inom samverkansorganet Miljösamverkan Sverige (MSS) drivs årligen ett antal tillsynsprojekt. Det är i första hand projekt som syftar till att utveckla länsstyrelsernas tillsyn, men i många fall är projektmaterial användbart även för miljöförvaltningarnas tillsyn.

År 2011 tar MSS fram ett koncept för en tillsynsutbildning. Länsstyrelsen får i samråd med samverkansgruppen överväga om tillsynsutbildningen ska arrangeras inom länet.

Styrande dokument för vägledning inom arbetet med föroreningssskador
Genom att en stor del av tillsynsvägledningen inom arbetet med föroreningssskador finansieras av särskilda medel som tilldelas från Naturvårdsverket påverkas arbetet även av länets regionala program och Naturvårdsverkets villkor för tilldelningen av medel för tillsyn och tillsynsvägledning. Dokumenten redovisas i Behovsutredningen för föroreningssskadade områden.

Förslag till tillsynsvägledning 2012-2014

Tillsynsvägledningsplanen revideras en gång per år av en samverkansgrupp bestående av Länsstyrelsen och representanter från miljöförvaltningarna. Som underlag för revideringen frågar Länsstyrelsen vilka förslag miljöförvaltningarna har på tillsynsvägledningsaktiviteter kommande tre år. Förslag har även upprättats av Länsstyrelsen. Förslagen utgör underlag för Länsstyrelsens bedömning av Länsstyrelsens resursbehov för tillsynsvägledning.

Följande uppgifter är en sammanställning av resultatet av den förfrågan om behov av tillsynsvägledning 2012-2014 samt utvärdering av genomförda länsprojekt. Förfrågan gjordes i april 2011 (dnr 503-554-11).

Deltagande i nationella tillsynsprojekt 2012

Följande miljöförvaltningar planerar att delta i de aviserade nationella projekten:

- Piercing och tatuering; Hallstahammar, Västmanland-Dalarna, Sala, Västerås, Köping
- Gränsöverskridande avfallstransporter; Västra Mälardalens Myndighetsförbund, Västmanland-Dalarna, Sala, Västerås, Köping
- Miljötillsyn i jordbruket; Surahammar, Västra Mälardalens Myndighetsförbund, Hallstahammar, Västmanland-Dalarna, Sala, Västerås, Skinnskatteberg, Köping
- Kemikalieprojekt REACH; Surahammar, Hallstahammar, Västmanland-Dalarna, Sala, Västerås, Skinnskatteberg, Köping

Förslag till länsprojekt 2012-2014

Följande förslag till länsprojekt har inkommit:

- Avfall inom verksamheter t ex livsmedelsanläggningar
- Animaliska biprodukter
- Ytbehandling
- Energifrågor i tillsynen
- Energitillsyn (ev kopplat till IMPEL:s pågående projekt som handlar om energifrågor vid prövning och tillsyn)
- Energitillsyn mot livsmedelsindustri
- Tillsyn av tandläkarmottagningar

- Tillsyn av markföroreningar och lagring av avfall och kemikalier vid bilskrotningsanläggningar
- IED-anläggningar och jämförelse av tillstånd med BREF-dokument
- Egenkontroll i förskolor och skolor
- Bassängbad
- Egenkontroll hälsoskydd

Behov av att driva vidare tidigare genomförda länsprojekt

I samband med framtagandet av Tillsynsvägledningsplanen 2012-2014 har Länsstyrelsen gjort en uppföljning av tidigare genomförda länsprojekt för att utreda om något projekt behöver drivas vidare. Samverkansgruppen har bedömt att det länsprojekt som det kan finnas behov av att gå vidare med är projekten om egenkontroll då med inriktning mot riskhantering.

I övrigt framkom ett behov av att uppdatera tidigare projektmaterial. Detta gäller framförallt projekten om verkstadsindustri, egenkontroll, förorenade områden och miljöskydd vid lantbruk. En uppdatering av projektmaterialen överläts samverkansgruppen för föroreningsskador respektive miljötillsyn i jordbruket. Verkstadsindustri bedöms kunna ingå i ett eventuellt projekt om ytbehandlingsindustrier.

Förslag på handläggartreffen och utbildningar 2012 - 2014

Följande förslag till handläggartreffen och utbildningar har inkommit:

Ämne	Inriktning	Länsstyrelsens kommentar
Föroreningsskador	Nedlagda deponier Inriktning tillsyn Utbyte av erfarenheter	Eventuellt frågor för samverkansgruppen
Enskilda avlopp	Lagen om allmänna vattentjänster	Eventuellt frågor för samverkansgruppen
Hälsoskydd	Buller i boendemiljön Tillfälliga boenden Normerande inspektioner Bassängbad	Eventuellt frågor för samverkansgruppen
Jordbruk	Växtodling Djurhållning Bekämpningsmedel Effektivisering av tillsyn	Eventuellt frågor för samverkansgruppen
Miljöbrottsamverkan	Prejudicerande rättsfall Intressanta ärenden i länet	Frågor för samverkansgruppen
Köldmedier	Hur mycket läckage kan tolereras Hantering av årsrapporter	Övervägs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
Handläggning av berg-, jord- och vattenvärmeanmälningar	Bedömningar och problem	Övervägs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Energi	Energifrågorna en del av tillsynen Vilka krav kan ställas	Övervägs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
Avloppsreningsverk	Teknikutveckling Tillsynsmetodik Parasiter	Ingår i planeringen 2011
Miljöfarlig verksamhet	Kemikalier VOC Oljeavskiljare Egenkontroll Bästa Möjliga Teknik Fordonstvättar och oljeavskiljare, teknik-utveckling och miljökrav Riskhantering enligt egenkontrollförelagningen IED-anläggningar	Vissa delar ingår 2011. I övrigt övervägs förslagen i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
Vattenskyddsområden	Ta fram vattenskyddsförelagningar, även vid mindre vattenverk (10m ³ /dygn eller 50 personer) Allmänt om tillsynen	Övervägs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
Täkter	Önskemål om återkommande träff	Övervägs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
Inklassning av avfallsförelag	Definitioner och juridik	Övervägs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
REACH	Flera miljöförvaltningar har förelagat ämnet, bland annat säkerhetsdatablad	Kemikalieinspektionen planerar ett nationellt projekt. Länsstyrelsen överväger förelaget i anslutning till projektet.
Vattendirektivet	Inriktning tillsyn över miljöfarlig verksamhet Hur man ska hantera MKN i tillsyn Vilka vattenförelagster som berörs och var man hittar informationen Länsstyrelsens översyn och omprövning Tillsynsmyndigheters roller	Övervägs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
Riskbaserad tillsynsplanering och taxa		Övervägs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
Miljö kvalitetsnormer för luft		Övervägs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.
VA-planer		Ämnet omfattas inte av

		tillsynsvägledningen men kan vara ett aktuellt område för utbildning.
Planer	Plangranskning hos miljöförvaltningarna	Ämnet omfattas inte av tillsynsvägledningen men kan vara ett aktuellt område för utbildning.
Animaliska biprodukter	Utbildning i samverkan med livsmedelsinspektörer	Länsveterinärernas ansvarsområde. Förslagen vidarebefordras.
Strandskydd	Ny lagstiftning Handläggning Pågående arbete med LIS-områden.	Naturvårdsenhetens ansvarsområde. Förslagen vidarebefordras.

Det råder viss oklarhet i kring vilken skillnaden är mellan samverkansgrupper och handläggarträffar. Begreppen definieras i Tillsynsvägledningsplanen 2012-2014.

En del förslag på handläggarträffar och utbildningar kan och bör hanteras av någon av samverkansgrupperna. I de fall Länsstyrelsen har gjort den bedömningen har detta kommenterats i anslutning till förslaget på handläggarträff eller utbildning. Sammanfattningsvis gör Länsstyrelsen tolkningen att miljöförvaltningarna uppskattar de samverkansgrupper som drivs utifrån flera sådana kommentarer om att dessa träffar fungerar bra och att det är viktigt att utbyta erfarenheter.

En miljöförvaltning har föreslagit en samverkansgrupp inom miljöfarlig verksamhet, som kan planera två handläggarträffar per år. Miljöfarlig verksamhet är ett för stort område för att hanteras av en samverkansgrupp. Däremot är det värdefullt att handläggare på miljöförvaltningarna kan delta i planeringen av handläggarträffar inom området miljöfarlig verksamhet när behov om detta föreligger. Länsstyrelsen avser för närvarande inte att starta någon ytterligare samverkansgrupp.

Några förslag på handläggarträffar och utbildningar handlar om områden som inte omfattas av Miljöenhetens ansvarsområde. Dessa förslag har vidarebefordrats till ansvarig enhet inom Länsstyrelsen.

Resursbehov

Nedan följer en bedömning av resursbehovet för olika aktiviteter inom ramen för tillsynsvägledningen kommande tre år.

Tillsynsprojekt

Tillsynsprojekt drivs både på nationell nivå och på länsnivå. Projekt som drivs av centrala verk beräknas generellt ta mindre tid för Länsstyrelsen, jämfört med länsprojekt, eftersom planering av projekten inklusive framtagande av projektmaterial och resultatsammanställning utförs centralt. Länsstyrelserna får ofta en samordnande roll i projekten och är en länk mellan central och lokal nivå.

I resursberäkningen avsätts fem dagar per nationellt tillsynsprojekt där Länsstyrelsens insatser behövs (för närvarande ej Kemikalieinspektionens projekt). De insatser som Länsstyrelsen bör avsätta tid för är: nationell uppstartsday, anordnande av en uppstartsträff i länet, erfarenhetsutbyte under projektets gång samt genomgång av den nationella resultatsammanställningen. Behovet av nationella projekt har bedömts av de centrala verken utifrån ett nationellt perspektiv och vilka projekt som ska drivas framgår av de centrala verkens tillsynsvägledningsplaner

Behovet av länsprojekt uppskattas till två per år om utgångspunkten är att två nationella projekt drivas varje år. Bedömningen är erfarenhetsbaserad. Projekt som drivas på länsnivå kan ta olika mycket tid beroende på om det finns projektmateriel som någon annan har tagit fram eller om materialet tas fram inom länsprojektet. De länsprojekt som har drivits de senaste åren har tagit omkring 30 dagar när projektmateriel tagits fram inom projektet, varför behovet beräknas utifrån detta. Det är vanligt att projekt sträcker sig över två år, i dessa fall beräknas 15 dagar/år.

Under 2012 kommer det att drivas fyra nationella tillsynsprojekt varför det inte finns behov av något länsprojekt förrän 2013. Samverkansgruppen har prioriterat bland projektförslagen och bedömt att ett länsprojekt 2013 kan ha någon av följande inriktningar:

- ytbehandling
- tillsyn vid bilskrotningsanläggningar, eller
- egenkontroll med fördjupning inom riskhantering, vilket är en fortsättning på ett tidigare genomfört projekt.

Länsstyrelsen kommer i samband med verksamhetsplaneringen för 2012 att ta ställning till vilken inriktning ett länsprojekt som kan drivas 2013 kommer att få. Planeringen av projektet bör påbörjas under hösten 2012.

Resursbehovet för att driva tillsynsprojekt 2012 är 35 dagar och 70 dagar 2013 respektive 2014.

Samverkansgrupper

Ett behov av följande samverkansgrupper har identifierats:

- miljöbrottsamverkan
- enskilda avlopp
- hälsoskydd
- förorenings-skadade områden
- miljötillsyn i jordbruket.
- tillsynsvägledningsplan

Eventuellt kan täkter bli ett område för en samverkansgrupp framöver. För de samverkansgrupper som ska drivas beräknas en tidsåtgång på fyra dagar per

samverkanstillfälle. Olika samverkansgrupper behöver träffas olika ofta. Intervall och tidsåtgång framgår av tabell 1, Resursbehov för tillsynsvägledning.

Resursbehovet för att driva samverkansgrupper är 56 dagar per år.

Handläggarträffar och utbildningar

Det finns behov av årligen återkommande handläggarträffar om täkter, miljöfarlig verksamhet samt miljöbrott.

Under de kommande åren finns det dessutom behov av handläggarträffar eller utbildningar om köldmedier, berg-, jord- och vattenvärmeanmälningar, energi, vattenskyddsområden, täkter, vattendirektivet, riskbaserad tillsynsplanering, REACH och kemikalier, IED, riskhantering enligt egenkontrollförordningen, MKN för luft, avloppsreningsverk, egenkontroll, bästa tillgängliga teknik, VOC samt fordonstvättar och oljeavskiljare.

När det gäller handläggarträffar och utbildningar sker det en viss samverkan med Länsstyrelsen i Uppsala län och Länsstyrelsen i Dalarnas län. Denna samverkan beräknas inte påverka behovet av Länsstyrelsen i Västmanlands resurser eftersom samverkan främst ökar utbudet av handläggarträffar och utbildningar för miljöförvaltningarna totalt sett.

Tidsåtgången för att anordna en handläggarträff eller utbildning beräknas till i snitt tar sju dagar. Behovet av handläggarträffar och utbildningar uppskattas till tio per år.

Inom arbetet med föroreningssskador ordnas årligen en gemensam utbildningsinsats i Mälardalsregionen. Det år då Västmanland är huvudansvarig för utbildningen är resursbehovet större.

2014 uppskattas därför behovet enbart för den aktiviteten till 15 dagar. 2012 samt 2013 är behovet 5 dagar per år.

Utöver en grundläggande nivå av vägledning finns behov av riktade tillsynsvägledningsinsatser med långsiktigt syfte att uppnå en hög och likvärdig handläggning i alla kommuner. Det prioriterade behovet av och möjligheten att avsätta tid och andra resurser, både för kommunerna respektive Länsstyrelsen, bedöms för närvarande omfatta ett sådan insats vartannat år. Dessa större insatser kombineras ofta med ett inslag av workshop bedöms vara 40 dagar per vartannat år. Ibland fördelas dessa dagar över två år (10 dagar för planering respektive 30 dagar för genomförande).

Resursåtgången vid dessa större utbildningsinsatser bedöms vara 40 dagar, ofta fördelat på två år (10 dagar år 1 och 30 dagar år 2).

2012 finns behov av en extra insats att uppdatera den tidigare genomförda utbildningen i ansvarsutredningar. Vidare planeras en utbildningsdag om riskerna med att borra för exempelvis bergvärme i mark som är förorenad. För dessa projekt bedöms behovet vara 20 dagar.

Resursbehovet för att arrangera handläggartreffen och utbildningar är totalt 125 dagar 2012, 85 dagar 2013 samt 115 dagar 2014.

Övrig tillsynsvägledning

Uppföljning av kommunernas tillsyn enligt miljöbalken

Länsstyrelsen har bedömt att uppföljningen av kommunernas tillsyn ska göras löpande och att alla miljöförvaltningar bör följas upp en gång per mandatperiod. Eftersom det finns åtta miljöförvaltningar i länet är behovet två uppföljningar per år. En uppföljning beräknas ta femton dagar.

Resursbehovet för uppföljning av kommunernas tillsyn är 30 dagar per år.

Behovsutredning, verksamhetsplanering och uppföljning

Resursbehovet för den årliga uppdateringen av behovsutredningen för tillsynsvägledning uppskattas till 6 dagar per år.

Tillsynsvägledningsplanerna ska revideras årligen och förlängas så att den ständigt omfattar tre år. Revideringen görs i en samverkansgrupp tillsammans med miljöförvaltningarna. Länsstyrelsen avsätter tid utöver tiden med samverkansgruppen. Den extra tidsåtgången har bedömts här. Detta bedöms uppgå till 8 dagar per år.

Tillsynsvägledningen planeras i detalj i samband med verksamhetsplaneringen. Den tillsynsvägledning som Länsstyrelsen har planerat sammanställs i en beskrivning och skickas till miljöförvaltningarna. Resursbehovet för verksamhetsplaneringen av tillsynsvägledningen beräknas till 10 dagar per år. Tillsynsvägledningen följs upp kvartalsvis och beskrivs i Länsstyrelsens årsredovisning. Uppföljningsarbetet bedöms ta 6 dagar per år.

Resursbehovet för behovsutredning, tillsynsvägledningsplan, verksamhetsplanering och uppföljning bedöms till 30 dagar per år.

Uppdatering av problemområden

Det finns ett behov att uppdatera de problemområden, utifrån miljö kvalitetsmålen, som ligger till grund för behovet av tillsynsvägledning. Problemområden identifierades första gången 2007. Uppdatering av problemområden bör ske vart femte år vilket innebär att det bör göras 2012. Uppdateringen bör göras i samband med revideringen av Tillsynsvägledningsplanerna, av samverkansgruppen

Resursbehovet för uppdatering av problemområden bedöms vara sju dagar.

Utvärdering av tillsynsvägledningen

Under 2014 bör tillsynsvägledningen utvärderas. Länsstyrelsen ska ta fram förslag till utvärderingsarbetet och förankra det med samverkansgruppen.

Resursbehovet för den extra uppföljningsinsatsen 2014 beräknas vara 15 dagar .

Råd och stöd

Resursbehovet för råd och stöd till miljöförvaltningarna är ca 90 dagar per år med utgångspunkt från nedlagd tid under första halvåret 2011. Handläggningen av kommunala anmälningsärenden ingår i denna siffra, eftersom denna tid redovisas som tillsynsvägledning. Under 2011 beslutades om en ny avfallslagstiftning som sannolikt gör att behovet av råd och stöd ökar med 10 dagar 2012.

Ett exempel på råd och stöd är de planerade diskussionsmöten med handläggarna inom arbetet med föroreningskador på respektive kommun, så kallad kommundialog.

Resursbehovet för råd och stöd bedöms vara 100 dagar.

Samverkan

Planeringen av tillsynsvägledningen förutsätter att samverkan sker systematiskt med centrala verk och andra länsstyrelser, framförallt Dalarnas och Uppsala län. Samverkan sker dels vid två träffar årligen med Tillsyns- och föreskriftsrådet, en träff per år med Jordbruksverket samt en träff per år med Socialstyrelsen. Samverkan med Dalarnas och Uppsala län sker mer sporadiskt.

Samverkan utanför länet bedöms ta 6 dagar.

Länsstyrelsen har uppdaterar årligen en förteckning över miljö- och hälsoskyddshandläggare i länet, miljöpolis, miljöåklagare, Yrkes- och miljömedicin i Örebro samt smittskyddsläkaren vid Landstinget. Det finns tre e-postgrupper som uppdateras kontinuerligt.

Sammantaget bedöms de administrativa uppgifterna ta 5 dagar.

Sammanställning av resursbehov

Behovsutredningen omfattar det arbete som läggs på tillsynsvägledning inom vht-kod 503. Resursbehovet beräknas i antal dagar som behövs för utförandet vilket sedan kan räknas om till vilket antal tjänster det motsvarar per år. Antal arbetsdagar 2012 respektive 2013 är 247 st och 2014 är det 246 st. För personlig utveckling, administration och frånvara avsätts 66 dagar. Därmed kommer en heltidstjänst att ha 181 dagar för arbete med kärnverksamhet och stödjande verksamhet. Under 2014 kommer en heltidstjänst att ha 180 dagar för arbete med kärnverksamhet och stödjande verksamhet.

Tabell 1 Resursbehov för tillsynsvägledning

Vht	Spec	Aktiviteter	Dagar per aktivitet	Aktiviteter per år	2012	2013	2014
Projekt							
5036	50364	Piercing och tatuering (Socialstyrelsen)	5	1	5	0	0
		Gränsöverskridande avfallstransporter (Naturvårdsverket)	5	1	5	0	0
5036	50364	Miljötillsyn i jordbruket (Jordbruksverket)	5	1	5	0	0
5036	50364	Kemikalieprojekt REACH (Kemikalieinspektionen)	0	1	0	0	0
5036	50364	Nationella tillsynsprojekt, ospecificerade			0	10	10
5036	50365	Länsprojekt inriktning miljöfarlig verksamhet (2 år)	30	0,5	15	15	0
5031	50365	Nedlagda deponier (läns)	5	1	5		
5036 5031	50365	Länsprojekt, ospecificerade	30	2	0	45	60
Summa projekt					35	70	70
Samverkansgrupper							
5031	5031	Föreningsskadade områden	4	4	16	16	16
5036	5036	Miljöbrott	4	2	8	8	8
5036	5036	Enskilda avlopp	4	2	8	8	8
5036	5036	Hälsoskydd	4	2	8	8	8
5036	5036	Miljöskydd vid jordbruk	4	2	8	8	8
5030	5030	Tillsynsvägledningsplan	4	2	8	8	8
Summa samverkansgrupper					56	56	56
Handläggartäffar och utbildningar							
5036	50367	Handläggartäff miljöbrott	7	1	7	7	7
5036	50367	Handläggartäff inom miljöfarlig verksamhet	7	1	7	7	7
5036	50367	Handläggartäff täkter	7	1	7	7	7
5031	50367	Föreningsskadade områden - workshop	40	0,5	30	10	30
5031	50367	Föreningsskadade områden - övriga utbildningar	20	1	20		
5031	50367	Mälarlänsutbildningen inom föreningsskador	5 (15)	1	5	5	15
5036 5031	50367	Bruttobehov av ytterligare handläggartäffar/utbildningar	7	7	49	49	49
Summa handläggartäffar och utbildningar					125	85	115
Övrigt							
5030	50311	Uppföljning av kommunernas tillsyn	15	2	30	30	30
5030	50016	Behovsutredning, tillsynsvägledningsplan, verksamhetsplanering och uppföljning	30	1	30	30	30
5030		Uppdatering av "bruttolistan" för problemområden	7	1	7	0	0
5030		Utvärdering av tillsynsvägledningen	15	1	0	0	15
5036	5036	Råd och stöd inklusive kommunernas anmälningsärenden - Tillsyn och prövning	70	löpande	70	60	60
5031	5031	Råd och stöd inklusive kommunernas anmälningsärenden - Föreningsskadade områden	30	löpande	30	30	30
5030		Uppdatering av förteckning över miljö- och hälsoskyddshandläggare och e-postgrupper	5	1	5	5	5
5036	11001	Samverkan med centrala verk och länsstyrelser	1,5	4	6	6	6
Summa övrigt					178	161	176
Totaltid (dagar)					394	372	417
Årsarbetskrafter					2,2	2,1	2,3

Ingår i Länsstyrelsens rapportserie
ISSN 0284 - 8813

Har du frågor, önskar fler exemplar m m, kontakta
Länsstyrelsen i Västmanlands län, 721 86 Västerås

Tfn 021-19 50 00 | Fax 021-19 51 35 | E-post: vastmanland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vastmanland